

HÍRDETÉSI DÍJAK: Hírnyomtatásban, hirdetésnyomtatásban, nyomtatásban
200, a szórakozási közleményben 300 lej az aranykenti (lehetőség
h 20 szb). Korábbi hirdetés négyzetcentiméterenként 200 lej. Gyűjtő-
jelentés négyzetcentiméterenként 250 lej. Díjak előre fizetendőek.

Szövetkezete 500 ezer, Horváth Miklós dr. orvos 200 ezer, Benke János tisztifőúr 50 ezer, Verestói János kereskedő 60 ezer, Benedek János dr. ügyvéd 50 ezer, Tamás Elek dr. ügyvéd abból az iskolából, hogy elvésettnek vélt katonák filáról hírt hallott, 500 ezer; Melik István dr. orvos 300 ezer, Aszalós János Kereskedő 50 ezer, Bokor István tanító 40 ezer, Bordás Gizella szülésznő 20 ezer, Szász Imre MNSZ megyei elnök 50 ezer, Balogh István 10 ezer, Vikárius Árpád pékiparos 50 ezer, Kernácz Géza elhunyt felesége emlékére 300 ezer, Gecse Ferenc lakatos 50 ezer, Fogarassy János 50 ezer, Lenzák Ferenc igazgató 60 ezer, a Háromszékmegyei Dolgozók Szövetkezete 500 ezer lejt, míg a szövetkezet alkalmazottai egyhavi fizetésük 10 százelektől ajánlottak fel. Schuller Sándor a Székely Mikó Kollégium igazgatója bejelentette, hogy a fúvós gimnázium tanítói egyhavi fizetésük 10 százelektől ajánlottak fel míg Bojér János tanfelügyelő bejelentette, hogy a tanfelügyelőség 38 havi bevontult tanító családja részére 50—30 ezer lejt, míg a tanítók kiskorú gyermekei részére 10—20 ezer lejt segélyt ajánlottak fel.

== HIREK ==

Naptár

Kedd, 1946. január 22. A nap 7 óra 30 perccel és 4 óra 45 perccel van osztva. — Esti: Tímotei, — Vinco ut. — Prut: Artoz. — Ori: Timotei. — Zsidó: 5706 ár. Szat: 44 80.

Brassói mozgóképműsora

Aró: Mátész Károly (magyar film). — Astra & Lumina: A kisfiú és a nagyfiú (magyar film). — Capital: A titkosrendőr. — Corso: A varázsló. — Redut: Hóna, a hugom. — Románia Libera: Nagy sziv (magyar film). — Scala: A lap virága (magyar film).

Szociálisták gyűjteménye Brassóban

Hétfő: „Szociálisták” Schuster, Kapu-
tca 56.

Kedd: „Hyge, Kugler, Hosszú utca 78.

— A légítámaszok alkalmával elköltöztetett iparvállalatok kötelesek visszatérni eredeti helyükre. (Bukarest, Rador.) A Hivatalt Laphoz megjelent rendelet megszünteti az iparvállalatok háború alatt fennálló jogát, hogy telepeiket biztonságos helyekre költöztessék és egyben elrendeli, hogy valamennyi ilyen iparvállalat költözzön vissza eredeti helyére.

— Szabadlára helyezik az elkészült jelentkező katonákat. A hadügyminiszter rendeletére a katonai ügyesség elrendelte azoknak az elítélteknek azonnali szabadlára helyezését, akiket azért ítélték el, mert a katonai jelentkezővel elkészült.

— A brassói önálló iparosmesterek összejövetele. Az önálló iparosmesterek szövetségének brassói központja vasárnap este a „Redut” termeiben műsorral és táncal egybekötött közös vacsorát rendezett. A baráti összejövetel jellegű közcsoportok között a „Török” zenekara hangulatos műsorokat adott elő a népszerű Kerekes vezetésével. A közönség lelkes tetszésnyilvánítással hallgatta meg mind a zenegyűjtés játéka, mind pedig Kerekesnek egyéni ének és zeneszámai. A közvacsorát reggelig tartó tánc követte.

— Az idejében leestett hó mentette meg az őszi vetést. (Bukarest, Rador.) A január első hetében az ország északi részeiben leestett hó után most az egész ország területén újabb hóréteg esett. Az utóbbi napok erős fagyától ez a 6 és 17 centiméter között változó hóréteg mentette meg az őszi vetéseket.

— Újabb 105 ezer kiló dohányt kapunk Bulgáriából. (Bukarest, Rador.) A Bulgáriával kötött kereskedelmi egyezményben többféle minőségű, nagymennyiségű dohány is szerepel. Mielőtt a cserébe felajánlott árut elküldjük Bulgáriának, 105 ezer kiló dohányt szállítanak nekünk, amely a Romániában érezhető dohányhiány enyhülését eredményezi.

— A Vöröskereszt útján szerkesztőségünkbe érkezett levelek. A Nemzetközi Vöröskereszt Egyesület útján a következő címekre érkezett leveleket lehet szerkesztőségünkben átvenni: Csutak Lajos építész, Brassó, Baba Novac-utca 68. Szűcs Bálintné, Bodola. Orendi Irén, Brassó, Simion Barnutiu-utca. Orosz József, brassói megyei főorvostyár, Halász István dr. brassói főorvostyár. Havas Mór, Arad, Ogaiceanu-utca 26. Ozv. Szabó Sámuelné, Brassó, Tanasiu-utca 1.

— Ingyen mozit az ARLUS tagok részére. Az ARLUS brassói szervezete értesíti tagjait, hogy hétfőn, január 21-én délután 5 órakor a Romania Libera mozgóban bemutatja a „Nagy sziv” című szovjet filmet. Mindazok az ARLUS tagok, akik felmérték a demer, vagy január hónap szolgálatnyújtását, ingyen léphetnek be.

— Csütörtökön hivatalos munkaszünet. A bukaresti rádió jelenti, hogy csütörtökön, január 24-én, az egyetemes ünnepén hivatalos munkaszünet lesz. A közhatalmak és magánvállalatok szünetelnek, az üzletek egész nap zárva lesznek és a tanítás is szünetel.

— Bányászati ellenőrség. A bányászati ellenőrség a bányafelügyelet nagy szerencsétlenséget idézett elő. A bányászati ellenőrség eddig 19 halottat és sebesültet szedtek ki, 24 bányászt még nem találtak meg. Az eddig megtalált halottak között van

Ujjászervezték a főváros közbiztonságát

(Bukarest) Teohari-Gheorgescu belügyminiszter szemlélt tartott a főváros újonnan átszervezett rendőrsége és csendőrsége felett az ANEF pályán.

Sikerült a fővárosban egy olyan rendőrséget és csendőrséget megszervezni, amely tökéletesen szolgálja a nagyváros közbiztonságát. Az új szervezet tegnap este már meg is kezdte működését.

A csendőrség létszámát négyszeresére emelték, a rendőrséget szintén jelentékeny

mértékben szaporították, úgy, hogy mártól kezdve néhány száz kétszemélyes állás áll egész éjszaka az utkeresztvezérséknél, ezeket egy-egy három csendőrből álló, géppisztollyal ellátott mozgó őrszárak köti össze. Valamennyi kerületi rendőrfőnökség rendelkezésére megfelelő számú gépkocsi áll, amely lehetővé teszi, hogy a rendőr és csendőrszolgák állandóan ellenőrizhessék az őrszolgákat.

A szemle alkalmával a belügyminiszter

beszédet mondott, amelyben többek között kihangsúlyozta, hogy csak az elmúlt év március 6 óta sikerült a rendészeti hatóságokat a nép szolgálatába állítani. Beszédében meglehetősen hangosan emlékezett meg azokról a csendőrökről, akik március 6 óta életük veszélyeztetésével tartották fenn a rendet a fővárosban.

Ugy tudjuk, hogy most a nagyobb vidéki városok rendfenntartó szervének megerősítésére kerül sor.

A kisipar válsága egy székelyföldi város tükrében

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától.) A napokban ellátogatunk a sepsiszentgyörgyi kismesterek szakszervezetébe, ahol Bodor Andor szakszervezeti elnöktől érdeklődünk a kisiparosok jelenlegi helyzetéről.

Bodor Andor az alábbiakban világította meg a háromszéki kisiparosok helyzetét:

— A háromszéki kisiparosok helyzete soha nem volt olyan nehéz mint ma — mondotta Bodor. — A székelyföldi szakszervezetek 3010 tagja van, amelyből Sepsiszentgyörgyre 1400 kisiparos esik. Mind a székelyföldiek, mind pedig a vidékiek csak tengődnek. Nem jutnak nyers-

anyaghoz. Megállapítottuk, hogy a gyárak termékei a fekete piacra kerülnek, s így a kézművesek iparosokká válnak. Így természetesen pangnak a egyes műhelyek, üresen állnak az üzletek.

— Melyek azok az iparágak, amelyeknek a sürgős megsegítése nem tűr halasztást? — kérdezzük.

— Jelenleg a legmohibább körülmények között a bőrparaszok, bádógosok, asztalosok és a szabók vannak — kaptuk a választ. — A bádógosok egyáltalán nem tudnak anyaghoz jutni. A cipészek, eszmadiák csak kevés talp, vagy bőrtudnak

lásban résztülni. Az asztalosok nem kapnak szegyet, nyvet, vasat. A szabók nem kapnak belést és órnát. Sajnos az ellátócsoporthoz sem rendelkeznek a fel-
említett és szükséges anyagokkal.

— Mestereink egyrészt visszaadja ipar-
engedélyét. Ma a munkában és a becsü-
letességben megöszült mestereink erdőr-
tással keresik a kenyerüket. Ha sürgősen
nem segítenek a háromszéki kismestere-
ken, főképpen a bőrparaszokon, úgy vé-
leményem szerint 60%-a könnytelen leállni
és üzletére műhelyére lakatot tenni —
mondja Bodor elnök.

— Beszélhetünk a borbélyipar válsá-
gáról is. A mesterek nem tudnak hozzájutni
a szükséges szappanhoz. Most azon me-
terkedünk, hogy Szentgyörgyön szappan-
tőzöt állítsunk fel, ahol a Konzervgyári
hulladékokat dolgoznak fel. Szappant
egyelőre csak feketén lehet beszerezni ki-
lónként 22—24.000 lejcs árban.

— Így áll ma — mondja Bodor — a
háromszéki kisiparosok helyzete. De az
öntudatos és becsületes iparosok in-
kább vállalja az átmeneti nehézségeket,
mintsem hogy feladja.

— Ugy tudjuk, hogy az adó terén sem
történt könnyítés a kisiparosoknál —
mondottuk Bodornak.

— Az adó terén nagyon súlyos a kisipa-
rosok helyzete. A környező vármegyék
közül Háromszéken vannak a legmagas-
sabb adók. Fogaras megyében például
egy 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozó
mester 35.000 lej adót fizet ki. Ungváron
Sepsiszentgyörgyön egy 2 segéddel
és 2 tanulóval dolgozó mester 840.000 lej
közadót fizet. Tudunk több olyan esetet,
amikor 70 éves mesterekre is kivetették
a 70.000 lejt, akiket pedig a törvény is
mentesít az adófizetési kötelezettség alól.

— Ilyen nehézségek mellett társadalmi
és közművelődési terén nem is tudtak szá-
mosított munkásságot kifejtani — mondtuk.

Bajánk és nehézségeink között azonban
ezekről a kérdésekről sem feledkeztünk
meg. A társadalmi segély terén kará-
csónyok a legsúlyosabb nehézségekkel
küzdő bőrparaszok jártak elől, amikor a
polgármester karácsonyja alá, teljesen
díjtalanul 54 pár dpót készíttettek el. A
szabók cernanezhégek ellenére kará-
csóny hetében 20 öltöny ruhát csináltak
meg. Azonkívül árvaikat, hadiözvegyeket
segítettünk és több e-ett inasutírsun-
kat saját költségünkön temettünk el. Köz-
művelődési terén a Népvédelem javára
többször előadtuk „Tul a Nagy Kriva-
non” című darabot.

Bucszóul ezeket mondja Bodor Andor:
— Bizunk a jövőben. Bizunk a demo-
kratikus Csozsa-kormányban, amely bi-
zonyára tudomást szerez a háromszéki ki-
iparosok szomorú helyzetéről. Bizunk
abban, hogy ez a becsületes réteg hamar-
osan ismét olyan helyzetbe jut, hogy
minden erejével résztvehet az ország
újraépítésében. (b. gy.)

Lenin-emlékünnepezt rendezett a Kommunista Párt brassói megyei tagozata

(Brassó) A Kommunista Párt brassói
megyei tagozata tegnap délelőtt Lenin
halálának 22. évfordulója alkalmából az
Astra színháztermében bensőséges em-
lékünnepezt rendezett. A zsufolásig meg-
telt teremben munkások, földművesek és
haladéskiemelt értelmiségiek foglaltak
helyet és kegyelettel adoztak az emberiség
történelmének egyik legkiemelkedőbb egyé-
nisége — Lenin emlékének.

Az emlékünnepezt Motronea, a megyei
tagozat titkára nyitotta meg, aki az év-
forduló jelentőségét és Lenin korszaka-
kötő munkásságát jellemezte. Majd Popa
Emil, a Román Kommunista Párt Közpon-
ti Bizottságának tagja tartotta meg a
mindvégig érdekes és balesetektől, Rész-
letesen ismertette a cím Oroszország la-
kóinak szörnyű helyzetét, majd Lenin tü-
neményes és küzdelmes pályafutását és a
Kommunista Párt megalakulását nem isme-
rő harcát pergette le a haláloság előtt.

Popa Emil a továbbiakban hangsúlyozta,
hogy Lenin korszakalkotó lángelméje
vetette meg az alapját a mai hatalmas
Szovjet Szövetségnek és egyben rámutatott
Sztálin vezértábornagy ugyancsak törté-
nelmi szerepére, aki Leninnel együtt,

ma is Lenin halála után az elhalt nagy al-
kötő szellemében folytatta következetes
harcát és hatálmis építómunkáját. Sztálin
vezértábornagy vezetése alatt a Vörös
Hadsereg megsemmisítő győzelmet aratott
a fasiszta hordák felett és nemcsak a
fasisztákat verte ki a szabad szovjet né-
pek földről, hanem más elnyomott népeket
is felszabadított. Befejezőül hangsú-
lyozta, hogy Lenin emléke örökké él a
szabadságszerető népek szívében.

A nagyszerű előadás után Motronea
megyei titkár hangsúlyozta, hogy a Kom-
munista Párt szabad és független hazát
akar az ország minden egyes polgára szá-
mára.

Az emlékünnepezt második felében az
„Ifjúság ünnepe” című hatalmas szovjet
filmalkotást vetítették le, amely bemu-
tatta a Japán ellen aratott győzelmet alkalmából
megrendezett színpompás testnevelő
ünnepeket. A közönségnek alkal-
ma volt gyönyörködni az egyes szovjet
köztársaságok sportolójának népi jellegű,
zenéjét, nemzeti viseletét és táncát bemu-
tató jelenetekben, amelyek mind a szov-
jet hazában élő nemzetiségek legteljesebb
szabadságát tükrözték vissza.

Határidő-napló

— 1946. január 31: Háztulajdonosok
nyilatkozatainak beadása az adóhivatalhoz
az 1486/1945 sz. miniszteri tanácsi napló
12. szakasza alapján.

— 1946. január 31: a) A globális adó-
kivetéshez szükséges közlések az 1944/45
pénzügyi év idején élvezett jövedelmekről.
b) Bejelentések ugyanazon célból az
1945/46 pénzügyi év idején élvezett jövé-
delmekről.

— 1946. január hó folyamán kell be-
adni az adóvallomások mindenféle jövé-
delemről a pénzügyi eljárás 12. szakasza
alján.

— A háztartási alkalmazottak bére
után az 1945/46 januári évnegyedre járó
10 százalékos adóját is ezen idő alatt kell

kifizetni.

— Ugyazint a részvényeseknek a rész-
vényvásárlásoktól az 1945. polgári év
folyamán kapott jutalékaik, osztalékaik,
tiszteletdíjaik és más jutalmak után járó
tőkeamatadót;

— hasonlóképpen az árak és árutátelek
előlegei után járó tőkeamatadót,
— valamint a kölcsönök, folyószá-
mlák és idegen hitelek után járó tőke-
amatadót;

1946. január 31: Számia és nyugtaköny-
vek láttatkozása; a holtkézi javak illeték-
egyenértékére vonatkozó adóvallomások
beadása;

végül a hirdetések, falragaszok stb.-vel
kapcsolatos adóvallomások beadása.

Márkus István, Gábor József, Bodor József,
Endre, Hunyadi József, Bulea Simion,
Mihnea Vasile, Faor Ioan és Mislea Nico-
lae.

— Intézkedések a csempészés
megakadályozására. — A pénzü-
gyminisztérium rendelkezett arról, hogy
melyek értelmében az illetékes vámtar-
ságok, vagy megyefőnökségek különleges
engedélye nélkül a legszigorúbban tilos a
határtól számított 10 kilométeres sávban
belül 100 kilónál több sötét, 1500 grammal
nagyobb súlyú dohányfüvetterméket,
20 rézgyémántnél több áhalküvetget, 30
kg-nál több maroszódót, 3 kilónál több
élesztőt és 20 kilónál nagyobb mennyisé-
gű szappant szállítani.

— Új délszláv hetilap Ma-
gyarországon. „Novi Svet” címmel
a magyarországi antifasiszta szlávok
frontjának pécsi csoportja hetilapot in-
dit. A lap főszerkesztője dr. Lasztics
Szeveozár görögkeleti lelkész, az anti-
fasiszta front titkára lesz.

— Vallások estély. A brassói re-
formátus templomban vasárnap, január
27-én délután 4 órakor vallások estélyi
tartanak. A műsor keretében a Török-
vén munkásdalra zenekara is szerepel.

* Nagyszebenben Libiczei Adél
dohányüzemben, str. Elisabeta 20, hir-
detések eredeti kiadói hivatali árral ad-
hatók fel.

* Orvosi hír. Dr. Schapira Paul
urologus, vese, hólyag és prosztatá beteg-
ségek Bécsben végzett szakorvosa Brassó,
Regina Maria (Fekete-utca) 15 szám
alatt rendel d. e. 12—14 és d. u.
3—5-ig.

* Előjegyzési naptár szép kiví-
telben, magyar-román szöveggel kapható
a „Cartea Rusa” könyvkereskedésbe,
Brassó. Vízonteladónak engedmény.

* Köszönetnyilvánítás. Mind-
azoknak, akik drága halottunk Krónér Ró-
bertné, született Havlin Mária temetésén
részt vettek, vagy koporsózára virágot
küldtek, ezúton mondunk hálás köszö-
netet. — A Gyászoló család.

SZELRŐZSA

A görög nép még ma is küzd a felszabadulásért

Az ókori Hellas derűs tája: ma Európa viharos sarka. Hiába küzdött a görög nép az ereje teljében lévő olasz fasizmus ellen, hiába tanúsított szilaj ellenállást előbb a hitleri hadigépezet, később pedig a kiméletlen német megzárás ellen, hiába volt 1944 őszén a forradalmi népmozgalom — a nemzetközi reakcióra támaszkodó népelemes erőkkel még tart a harc. A németek alól felszabadult, de ez nem hozta meg a kívánt békét és az egymást követő kormányok népelemes politikája folytán a görög nép még mindig halálfatálul szenved.

A Szoftulisz kormány uralomra kerülése után már-már úgy látszott, hogy nyugvópontra jut a görög helyzet. Hamarosan bebizonyult azonban, hogy ez a kormány nem a széles néptömegek érdekeit tartja szem előtt, hanem nyíltan a kiváltságosok pártján áll. Ezért tagadja meg az EAM hazafias népi szervezet tagjainak bevételeit a kormányba, ezért van az, hogy Görögország börtöneiben még mindig 12 ezer szabadságharcos sütyölök, míg a németekkel együttműködő fasiszták szabadon járnak.

Közben a görög néptömegek nélkülözése már felülmúl minden elképzelést. Pedig Görögországban ma a csokoládétól, szappantól, cipőtől, selyemharisnyától kezdve az élelmiszercikkekig minden kapható. Mindenki azt vásárolhat, ami éppen neki tetszik, jegyzeteket egyáltalán nincs. Ennek az állapotnak azonban mély, tragikus oka van: a kormányban nem állnak egyáltalán készen a rendelkezésre és nincs fedezete a kiadandó élelmiszercikkeknek. Mindenki úgy kénytelen tehát ellátni magát, ahogyan tudja. Ez általában nagyon jó rendszer azok számára, akiknek tele van a zsebe.

De hányan vannak ilyenek? Egy pár gyapot harisnya 3 ezer drachmába kerül, egy skatulya gyufa 200 drachma. Ezzel szemben egy szakmunkás napi keresete 600—1000 drachma között mozog. Az UNRRA egy év alatt több árut szállított teljesen ingyenesen Görögországba, mint amennyit valaha is kapott külföldről. Ennek ellenére a javulás jelei egyáltalán nem mutatkoznak, sőt a helyzet állandóan romlik. A vagyon egyáltalán nem számít ma Görögországban, csak a pillanatnyi kereset, ez azonban órási. Az tud tehát élni, aki honfitársai rovására erkölcstelen úton keresi kényerét. És mondanunk sem kell, hogy az élelmiszer, akik nem kaphatják a komoly munkára, az úzérkedést elősegítő kormány pártján vannak.

Érthető tehát, hogy a pénz értékesítése egyre nagyobb mérvű és a bérmunkások fizetése nem tud lépést tartani ezzel a sodró áradattal. Mégis az utabban kitört és rohamosan elharapózó munkabeszüntetések okát nem szabad kizárólagosan a visszaszállás gazdasági helyzetében keresni. Inkább politikai okokra lehet visszavezetni, mivel a szakszervezetek is nagyon jól tudják, hogy a gyárak és üzemek felállítására készlettel az újjáépítést és a rendes gazdasági élet helyreállítását.

Az elégedetlenség legfőbb oka, hogy az ellenállási mozgalmak szörnyű üldöztetéseknél vannak kitéve. Az árulók, a megcsallás alatt a németek zsoldjában álló állambiztonsági hivatalnál szolgáló tisztek, ma is vezető helyeket töltnek be a hadseregben. Ugyanakkor az egykori ELAS törvényes hadsereg 700 tisztjét kiűzték a hadseregből és az ellenállási mozgalom 12 ezer tagja a börtönben sütyölök.

Egy francia újságíróknak legutóbbi engedélyt kapott, hogy meglátogassa a bebörtönzött hazafiakat. A „veszélyes gyilkosok” a börtönben Sophoklész és Shakespeare színdarabjait játsszák. A falakat a következő felirások borítják: „Azt akarjuk, hogy a dolgozó ifjúság élvezhesse munkája gyümölcsét!” „Jelszavaink: tisztaság, rend, nyugalom, fegyelem és megértés.” „Elsők voltak a harcban, elsők vagyunk az újjáépítésben”. A francia újságíróknak egyáltalán nem tettek veszélyes benyomást ezek a szabadságharcosok, akiknek minden bűnik, hogy 1944 őszén részt vettek az akkori reakciós kormányzat ellen irányuló forradalmi megmozdulásban.

Mindebből kitűnik, hogy az EAM azért kíván belépni a kormányba, hogy legyen,

Moszkva magyarázt a román kormány kiegészítésének kérdéséről

(Moszkva, Rador) A Tass ügynökség közli: a liberális párt és a nemzeti parasztpárt képviselőinek a Groza kormányba való belépése alkalmával az Izvesztija diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

— A Groza kormány eddig nagy és termékeny munkát végzett Románia politikai

rendszerének és közéletének demokratizálásában.

A kormánynak a bel- és külpolitikában folytatott programját a széles népretegek támogatják. A liberális párt és a nemzeti parasztpárt képviselőinek belépése tehát annak a Romániában és külföldön egyaránt elismert szerepnek az alapján történt, amelyet a Groza-kormány az or-

szág demokratizálásában játszott. A világ kissé meglepetten vette tudomásul a nemzeti parasztpárt egyes vezetőinek nyilatkozatát, amely szerint a párt kormányképviselője ugynevezett megfigyelő a moszkvai értekezleten hozott határozatok végrehajtására és ezek okból nem felelős a kormány által vállalt kötelezettségeikért.

Szakbizottság alakult a földosztás befejezésére

(Bukarest) A miniszterelnökségen Groza Péter miniszterelnök elnökletével ülést tartott a földreform befejezésére alakított bizottság, amelynek tagjai a miniszterelnökön kívül Tănăsescu Teodor, Srajer belügyi alminiszter és Colac földművelésügyi szaktanácsos. A miniszterelnökség hatáskörében működő bizottság, melynek feladata a földreform során felvetődött kérdések elvi elrendezése, benyújtotta munkatervét.

Szombaton este a miniszterelnökségen Groza Péter miniszterelnök elnökletével miniszterközi értekezlet tartottak, amelyen Tănăsescu helyettes miniszterelnök, Georgescu Teohari belügyminiszter, Pătrăscanu igazságügyminiszter, Constantinescu Iasi propagandaügyi miniszter, Bejan ipari és kereskedelmi miniszter, valamint Romniceanu és Hatjeganu államminiszterek vettek részt. Az értekezleten a

sajtószabadság kérdését vitatták meg a hozzáfűződő részletekkel egyetemben. Rövidesen a miniszterközi bizottság újabb ülésszámra, hogy folytassa a kérdés lejtárgyalását.

A királyi ház udvari magyari hivatalának 1. számú közleménye szerint a Ferdinánd Rend lovagjainak hagyományos összejövetelét nem tartják meg.

Huszonhárom magyar népfőiskola alakul

Minden magyar községben újjászervezik az énekkarokat és zenekarokat

(Kolozsvár.) A Magyar Népi Szövetség elnöksége mellett működő Országos Közművelődésügyi Bizottság kidolgozta a meggyűnt felállítandó magyar népfőiskolák tervét. Az iskoláknak népművelési szolgálati főiskolák felállításával kapcsolatosan körlevél indult a MNSZ minden megyei szervezetéhez s rövidesen nem kevesebb, mint 23 helyen alakulnak meg az erdélyi magyarság nagy íróiról és művészeiről elnevezett népfőiskolák.

A terv szerint minden megyei népfőiskola élén öttagú bizottság áll. Ezeket a bizottságokat a legteljesebb magyar egység jegyében választják meg a szakértelmiség sorából. A bizottságok feladata a népfőiskolai előadások összeírása és irányítása az egész megye területén, úgy, hogy min-

dén magyar lakosságu községben megindulhasson az iskoláknívűl népoktatás. Nemcsak a tanítói és lelkesítő kart, hanem az orvosokat, mérnököket és jogászokat, a mezőgazdaság szakembereit, a szövetkezetek vezetőit, valamint az írókat és művészeket is bevonják mindenütt. Sőt, helyet kapnak az előadók között szakmunkások, kisgazdák, kisiparosok és kereskedők is, hogy tudásukat megosszák népükkel.

A megyei népfőiskolák látják el anyaggal a színtárszó csoportokat is és szakszerűen hozzájárulnak az énekkarok és zenekarok újjászervezéséhez.

A sokoldalú népfőiskolai előadások vezérlőfeladatát a következő bizottság állította össze: Társadalompolitika: Balogh Edgár. Mezőgazdaság: Kós Balázs. Iparművészet:

Szabó Árpád dr. Házipari Törekvések. Szövetkezeti kérdés: Imre István dr. Közigazgatás: Berivoy János dr. Egészségügy: Fazekas János dr. A népfőiskolai előadók központi kiképzésének előkészítésével László Gyula dr. vezetésével Közlön bizottság foglalkozik.

Itt írjuk meg, hogy az Országos Közművelődésügyi Bizottság keretében Kacsó Sándor elnöksége alatt megalakult a népfőiskolák központilag irányított nevelési ügyosztály, melynek központi előadója Bakó Béla tanfelügyelő, Jablanczy László dr., a művészeti ügyek szakértője és Nagy István zenetanár.

A népfőiskolák megalakulása elé érkeződeléssel tekint Erdély egész magyarországra.

A MŰVÉSZET A TÖMEGEK UTJÁN

(Brassó) Vasárnap délelőtt nyílt meg az Egyetemes Szakszervezetek helyiségének termében a brassói közpművészek szakszervezetének a „Munka” gyűjtő-címen rendezett képképző kiállítása.

Mindjárt meg is állapíthatjuk, hogy a szakszervezetbe tömörült brassói művészek a tárlat megrendezésével jelentős mértékben hozzájárultak az egyetemes célhoz: a dolgozó rétegek igényének feltárához. Minélunk eddig a művész minden társadalmi életrésztől elvonatkoztatva, egyéni meglátásainak rendelt alá a dolgozó ember művészeti megelégedését. Ezért szakadt el egyre jobban a művész a tömegektől és dolgozóktól kényszerűen annak a szűk rétegnek, amely szeszélyes belátása szerint, egyeduralmi hatalmának tudatában, intézte a művészet ügyét. Ha azonban a széles munkástömegek számára is megnyílik az út, hogy érdeklődésük feltételezés révén kifejezésükre jussanak és beálljanak a műpártoló sorába, a művészet a nép közös ügye lesz.

A brassói közpművészeti szakszervezet „Munka” kiállítása azonban a felvonultatott anyag szempontjából is szélesebb körű megvitatást érdemel. Ez a tárlat már igényt tart arra, hogy bíráló észrevételeket is fejtessen vele szemben.

Két terem falát töltik meg a Munkát gazdag változatosságú megelégedési képek. Városi és falusi emberek, férfiak és nők, egyedül vagy csoportosan — munka

közben. Néhány nagyvonalúságra törekvő megkapó kompozíció, a munka ütemét a test rajzában érzékeltető Mattheus Teutsch vászna, a természetbe és az üzemi környezetbe bekapcsolott dolgozó erőfeszítését kifejező képek. Általában jellemző a jó rajzkészség és a színes használat felettsége, ami egymagában is biztosítja a tárlat sikerét és eredményét.

A Munka kiállítása tehát feltétlenül alkalmas arra, hogy a tömegek számára is értékes művészi látványt nyújtson. Az első lépés tehát azon az úton, amely a munka társadalmi jellegének keresésében a kiállítás célhoz vezet. Ez a lépés azonban érthetően még tévútra. Egyes képekből hiányzik a célzatlanság, míg a másikat túlságosan van belőle. Emitt túlteng az eszményítés, míg másutt a realizmusra bízunk minden. De ott, ahol a művészi tudás mellett a valóság van elmélyítve, már közeledik a cél, amit a Munka kiállítás keresett.

Másik hiányérzet: a Munkát kifejező képek elégtelen beleegyezése a honi társadalom, a helyszéri emberanyag felhasználásának hiánya a legtöbb képen. A „couleur local” túlságosan egyoldalúsága, ami azzal a hátránnyal jár, hogy csak kevés helyen ismerjük fel a saját dolgozó emberünket.

A tárlat értékét nem a kiemelkedő művek és egyéni teljesítmények, hanem az azonos cél megvalósítására törekvő művek egymást kiegészítő és egyensúlyozó

jellege adja meg.

Végezetül még csak annyit, hogy a kiállítás első látogatói között egyelőre nagy túlsúlyban voltak az értelmiségiek és a szokotti tárlátlátogatók. Minthogy azonban a kiállítás két hélig lesz nyitva, remélhető, hogy a további közönséget főleg a munkástömegek adják. (—racs)

Halálraítélték Basch Ferencet

(Budapest.) A budapesti néptörvényszék kötéltálati halálra ítélte Basch Ferenc volt egyetemi tanárt, a hírhedt Völgybeud megalapítóját és vezetőjét. Basch volt az, aki a magyarországi német „5. hadosztály” megszervezte és elősegítette Magyarország németi igába való hajtását. Jórészt neki köszönhető a magyarországi svábság is, hogy a Magyarország ellen elkövetett bűnök miatt kitelepték őket az országból.

Nemzetközi bizottságot állítottak fel Japánban

(Budapest.) Tokiói jelentés szerint Mac Arthur tábornok rendelkezése Japánban nemzetközi katonai bíróságot állítottak fel, mely Tokióban székel. A nemzetközi bíróság ítélete ellen nem lehet fellebbezni.

ak a széles néptömegek érdekeit képviselje és a gazdasági élet új alapokra való helyezését szorgalmazza.

A görög belpolitika egyébként keletlen színes, változatos képet mutat. Nem kevesebb, mint 83 szervezet van, amelyek a legkülönbözőbb politikai eszményeket képviselik. Ez részben a görög ember lelki alkátának tudható be: valamennyien gyors észjárású emberek, akikben a bíráló képesség a fegyelem rovására fejlődött ki. Valójában azonban a görög helyzet ismeretéhez két politikai áramlattal kell számolni. Az egyik a Nemzeti Felszabadítási Árvonal, az EAM, amely az el-

lenállási erőket tömöríti. Ebbe tartoznak a munkáspártok, a szabadelvű pártok szövetségei és a baloldali agrárpártok. A másik politikai áramlatot az ellenforradalmi erők csoportosulásának lehet tekinteni. Itt adnak találgat mindazok, akik attól tartanak, hogy a népi erőket képviselő EAM kerül kormányra. Ezek általában, hogy feltett vagyunkat megvédjék, monarchistáknak mondják magukat. Azt a vagyont, melyet a német megszállás alatt gyűjtöttek és amelyet most zsinor feketesületekben kamatoztatnak, honfitársaik rovására.

Görögországban ma „néma forradalom” van. Emberrőlük szenvednek a fo-

nák társadalmi és politikai helyzet következtében, amelyet a háborús pusztítások és a reakciós kormányzatok következtében előállított helyzet a végsőkéig kielemez. Az éhhalállal bírkózó munkástömegek kénytelenek a munkabeszüntetés módszeréhez folyamodni, hogy politikai képviselőket biztosíthassanak maguk számára a kormányban és sorsukon javíthassanak. A helyzet tisztázódása pedig egyelőre kilátástalan. Március 31-re kiáltk ugyan az általános választásokat, de a népkarat algha halálhatatja ekkor a szavát, ha a nép legjobb fiai még mindig börtönökben szenvednek.

